

Temeljem članka 21. Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine“ broj 92/10), članka 43. stavka 2. Statuta Muzeja moderne i suvremene umjetnosti, Rješenja MUP-a RH broj: 511-09-25/8-UP/I-5413/1-2000. ZB, od 22. 12. 2000. godine o razvrstavanju građevina i prostora u IV kategoriju ugroženosti od požara, a u svezi s člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara („Narodne novine“ broj 116/11), Upravno vijeće Muzeja moderne i suvremene umjetnosti, na prijedlog ravnatelja, dana 13. 6. 2016. godine donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara, propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih propisa s ciljem zaštite života, zdravlja i sigurnosti ljudi i životinja te sigurnosti materijalnih dobara, okoliša i prirode od požara, uz društveno i gospodarski prihvatljiv požarni rizik u građevinama i prostorima MUZEJA MODERNE I SUVREMENE UMJETNOSTI, Dolac 1/II, Rijeka, (dalje u tekstu: Muzej).

Članak 2.

Ovim Pravilnikom za objekte i prostore iz članka 1. utvrđuju se:

- ustrojstvo i način obavljanja unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara te ovlaštenja i dužnosti radnika koji obavljaju tu kontrolu;
- način upoznavanja radnika prilikom stupanja na rad ili rasporeda s jednog radnog mjesta na drugo, o opasnostima od požara na tom radnom mjestu;
- obveze radnika zaduženih za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara;
- obveze ravnatelja, odgovorne osobe za zaštitu od požara i drugih radnika za provedbu zaštite od požara i odgovornost zbog nepridržavanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara;
- mjere zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastajanja požara;
- dužnosti radnika u slučaju nastanka požara;
- prijelazne i završne odredbe.

Članak 3.

Sastavni dio Pravilnika su:

- rješenje MUP-a RH o razvrstavanju u kategoriju ugroženosti od požara;
- ugovor sa ovlaštenom tvrtkom za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara
- plan i program osposobljavanja radnika;
- popis i raspored vatrogasnih aparata;
- upisnik o održavanju vatrogasnih aparata (redovni, periodični pregled i kontrolno ispitivanje);
- upisnik ispitivanja ispravnosti sustava za gašenje požara (hidrantske mreže)
- upisnik o kontroli ispravnosti panic rasvjete
- upisnik o kontroli ispravnosti tipkala za daljinsko isključenje struje

Članak 4.

Projektna dokumentacija, procjena ugroženosti, razne analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se u zbirku

isprava i trajno se čuvaju kod odgovorne osobe za zaštitu od požara, odnosno u tajništvu Muzeja.

Članak 5.

Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i zabranama.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu u građevinama i prostorima u Muzeju, radi privremenog ili povremenog obavljanja posla, te radi obavljanja posla po posebnom ugovoru.

Radnici drugih tvrtki, odnosno ovlašteni obrtnici koji obavljaju određene poslove za Muzej, u njenim objektima i prostorima dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka odgovorne osobe za zaštitu od požara.

Odgovornu osobu za provođenje mjera zaštite od požara prije početka izvođenja radova imenuje vanjski izvođač radova koji je dužan ime odgovorne osobe navesti u zahtjevu za izdavanje dozvole za rad koji mu izdaje odgovorna osoba za zaštitu od požara u Muzeju.

II. USTROJSTVO, NAČIN RADA I NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA I DUŽNOSTI RADNIKA KOJI OBAVLJAJU TU KONTROLU

Članak 6.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara imenuje se posebnom odlukom, odnosno utvrđuje ugovorom o radu od strane ravnatelja Muzeja.

Članak 7.

Poslove odgovorne osobe za zaštitu od požara može obavljati radnik koji obavlja i druge poslove, a ima najmanje zvanje vatrogasca ili završeno srednjoškolsko obrazovanje u programu gimnazije ili srednjoškolsko strukovno obrazovanje u četverogodišnjem trajanju i položen stručni ispit za obavljanje poslova zaštite od požara.

Članak 8.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara je osnovni organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija na svim građevinama, građevinskim dijelovima i prostorima u vlasništvu Muzeja, odnosno datih ili uzetih u zakup, te na svim radnim mjestima.

U cilju unapređenja zaštite od požara i povećanja sigurnosti imovine Muzeja, odgovorna osoba za zaštitu od požara predlaže ravnatelju mjere glede provođenja mjera zaštite od požara propisanih Zakonom, podzakonskim aktima i prihvaćenim pravilima tehničke prakse.

Članak 9.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara pri obavljanju kontrole i nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i eksplozija, neposredno priopćava rezultate ravnatelju.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara surađuje s drugim tvrtkama, znanstvenim institucijama, profesionalnom vatrogasnom postrojbom i nadležnom inspekcijom zaštite od požara radi poboljšanja zaštite od požara.

Kada odgovorna osoba za zaštitu od požara pristupa izradi složenijih rješenja ili rješavanju složenijih problema s područja zaštite od požara može koristiti sve stručne službe Muzeja.

Članak 10.

Kada odgovorna osoba za zaštitu od požara utvrdi da pojedina građevina ili dio građevine ne zadovoljava sigurnosne uvjete za daljnji rad dužna je o tome pismeno izvjestiti ravnatelja. Svaki radnik u građevini dužan je što hitnije prijaviti odgovornoj osobi za zaštitu od požara svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara ili eksplozije.

Članak 11.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara obavlja sljedeće poslove:

- kontrolu primjene propisa iz područja zaštite od požara na projektu za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih građevina i procesa, te kod nabavke opreme i sredstava za rad;
- kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata te uputa za siguran rad (zaštita od požara);
- ravnatelju podnosi godišnje izvješće o stanju zaštite od požara, kao i prijedloge o poduzimanju novih potrebnih mjera;
- kontrolu kretanja, zadržavanja i izvođenja radova s otvorenim plamenom, u ugroženim prostorima;
- kontrolu osposobljenosti i uvježbanosti radnika u rukovanju sredstvima za gašenje požara;
- kontrolu izvršenih rekonstrukcija ili adaptacija u građevinama glede provođenja mjera zaštite od požara;
- daje odobrenje za vrstu opreme i sredstava za dojavu i gašenje koja se nabavlja;
- kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja svakog posla, te druge kontrole glede zaštite od požara, a koje ovise o specifičnosti tehnologije obavljanja djelatnosti pravne osobe
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi novih ili predlaganju promjena postojećih akata;
- surađuje i koordinira rad na izradi općeg akta, uputa za rad na siguran način, projekata i drugih akata iz područja zaštite od požara;
- vodi evidenciju o periodičnim pregledima: el. instalacije i uređaja, panik rasvjete, tipkala za daljinski isklop napajanja, gromobrana, unutarnje hidrantske mreže, vatrogasnih aparata, čišćenju dimnjaka, ventilacija i dr.;
- vodi brigu o pravovremenom osposobljavanju radnika iz zaštite od požara, te vodi evidenciju o tome;
- vodi brigu o servisiranju i ispitivanju uređaja i sredstava za dojavu i gašenje požara;
- obavlja i druge poslove koji ovise o specifičnostima prostora kojih je vlasnik ili koje su na korištenju.

Članak 12.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih Zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i napucima, odgovorna osoba zaštite od požara ima pravo:

- narediti prekid obavljanja posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili životi i zdravlje ljudi te o tome izvjestiti ravnatelja;
- udaljiti radnika s radnog mjesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine (unos otvorenu vatru u požarno ili eksplozivno ugrožen prostor, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole, ili dodatnih mjera sigurnosti i sl.) te o tome izvjestiti ravnatelja;
- obaviti provjeru znanja radnika glede rukovanja s aparatima i opremom za gašenje požara, a onog koji pokaže nepoznavanje uputiti na dodatnu obuku;
- utvrđeno neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti ravnatelju.

III. OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA IZ ZAŠTITE OD POŽARA I UPOZNAVANJE RADNIKA S OPASNOSTIMA IZ ZAŠTITE OD POŽARA

1. Osposobljavanje radnika

Članak 13.

Svaki radnik mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno osam školskih sati na način i po programu utvrđenim Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (Narodne novine 61/ 94).

Osposobljavanje radnika povjerit će se pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje radnika koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske za obavljanje tih poslova.

Obveze iz stavka 1. ovog članka primjenjuju se i za povremeno (na određeno vrijeme) zaposlene radnike.

Radniku koji završi program, nositelj izvođenja programa osposobljavanja izdaje uvjerenje o osposobljenosti na za to propisanom obrascu.

2. Upoznavanje radnika s opasnostima na radnome mjestu

Članak 14.

Nakon završenog osposobljavanja odgovorna osoba za zaštitu od požara dužna je svakog radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na tom radnom mjestu i njegovoj okolini, kao i s poduzimanjem potrebnih mjera zaštite od požara.

Obvezu iz stavka 1. ovog članka potrebno je provoditi i svaki put kad se radnik premješta s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto na kojem su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnog.

IV. RADNICI ZADUŽENI ZA ODRŽAVANJE OPREME I SREDSTAVA NAMIJENJENIH ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

1. Kontrola ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 15.

Kontrolu ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara, obavlja, prema uvjetima propisanim ovim Pravilnikom odgovorna osoba za zaštitu od požara.

Članak 16.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara u sklopu kontrole ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara:

- kontrolira ispravnost vatrogasnih sredstava i opreme za dojavu i gašenje požara, te opreme za spašavanje i evakuaciju;
- provodi kontrolu ispravnosti postupaka radnika na poslovima na kojima se radi sa zapaljivim tvarima ili postoje druge opasnosti za nastanak požara ili eksplozija;
- kontrolira raspored i ispravnost uređaja i opreme za gašenje po objektima i prostorima;
- kontrolira poštivanje znakova, upozorenja i znakova zabrane;
- kontrolira način skladištenja i odlaganja materijala i roba na prostorima na kojima su smještene naprave za gašenje (ručni i prijenosni vatrogasni aparati, hidranti i sl.)
- kontrolira stanje požarnih puteva i pristupe građevinama vatrogasnim vozilima.

- kontrolira stanje i prohodnost izlaznih (evakuacijskih) puteva.

Članak 17.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara dužna je prilikom dolaska na rad obavezno vizuelno pregledati sve uređaje i opremu za dojavu i gašenje požara.

Utvrđene nedostatke u navedenoj opremi obvezna je prijaviti ravnatelju i u najkraćem roku ih otkloniti.

Članak 18.

Ako odgovorna osoba za zaštitu od požara utvrdi da postoje ozbiljni nedostaci za siguran tijek procesa rada glede ispravnosti uređaja i opreme za dojavu i gašenje požara ima pravo prekinuti rad. U slučaju prekida rada iz razloga navedenih u prethodnom stavku dužna je izvjestiti ravnatelja.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara dužna je voditi kontrolu glede primjene mjera zaštite od požara i eksplozija tijekom procesa rada.

2. Održavanje opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 19.

U prostorijama Muzeja postavljena je slijedeća vatrogasna oprema i sredstva za gašenje:

- ručni vatrogasni aparati (broj, vrsta i raspored ručnih vatrogasnih aparata po objektima i prostorima daje se u prilogu koji je sastavni dio ovog Pravilnika)
- unutarnja hidrantska mreža.

Članak 20.

Svako neovlašteno diranje, premještanje korištenje vatrogasne opreme ili sredstva za gašenje predstavlja težu povredu radne obveze i kažnjivo je sukladno važećim propisima

Vatrogasni aparati

Članak 21.

Muzej će održavati prijenosne i prijevozne aparate za gašenje požara, sukladno uputama proizvođača i o tome će odgovorna osoba za zaštitu od požara voditi evidenciju.

Članak 22.

Redovni pregled ručnih vatrogasnih aparata obavlja odgovorna osoba zaštite od požara najmanje jednom u tri mjeseca.

Mjesto postavljanja vatrogasnog aparata u prostorijama čija površina je veća od 50 m² mora se označiti naljepnicom najmanjih dimenzija 150x150 mm, s oznakom vatrogasnog aparata. Naljepnica iz stavka 2. ovog članka mora biti obojena pretežno bojom RAL 3000 i mora biti postavljena dovoljno visoko da njenu uočljivost ne ometa sadržaj prostora.

Članak 23.

Uočene nedostatke potrebno je odmah otkloniti u vlastitoj režiji ili putem ovlaštene pravne osobe, ovlaštenog tijela državne uprave ili ovlaštenog obrtnika.

Članak 24.

Ispravnost i funkcionalnost prijenosnih i prijevoznih aparata za gašenje požara ispituje pravna osoba, fizička osoba obrtnik ili stručna služba (serviser) ovlaštena od proizvođača ili njegovog ovlaštenog zastupnika, najmanje jednom godišnje, o čemu na aparatu mora postojeti vidljiva oznaka.

O izvršenim pregledima ručnih vatrogasnih aparata odgovorna osoba zaštite od požara vodi upisnik. Obveze upisnika o pregledima ručnih vatrogasnih aparata daju se u prilogu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Hidrantska instalacija

Članak 25.

Unutarnji zidni hidrantski ormarići moraju biti propisno obojeni i označeni kao i opremljeni potrebnom i u cijelosti ispravnom opremom, te osiguranim slobodnim pristupom do istih.

Članak 26.

Periodičko ispitivanje funkcionalnosti obavlja se najmanje jednom u godini dana, a obavlja ga ovlašteno poduzeće koje je registrirani za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje ispitivanja funkcionalnosti hidrantske mreže.

Članak 27.

O svakom pregledu i ispitivanju ispitivač mora sastaviti zapisnik u koji se unose sva zapažanja i rezultati ispitivanja.

Zapisnik o ispitivanju potpisuju osobe koje su obavile ispitivanje i odgovorna osoba u Muzeju.

Iz zapisnika mora biti vidljivo da li je instalacija ispravna i funkcionalna, odnosno svi nedostaci koje treba otkloniti.

Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti hidrantske mreže.

Temeljem zapisnika izdaje se Uvjerenje o ispravnosti hidrantske mreže kojeg potpisuje odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je registrirana i ima odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje takve djelatnosti.

Odgovorna osoba zaštite od požara vodi upisnik o izvršenim ispitivanjima na obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

V. OBVEZE RAVNATELJA, ODGOVORNE OSOBE ZA ZAŠTITU OD POŽARA I DRUGIH RADNIKA ZA PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIMJENE PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

1. Obveze ravnatelja

Članak 28.

Ravnatelj je dužan u provedbi mjera zaštite od požara poduzimati slijedeće:

- brinuti o osiguranju financijskih sredstava za provođenje i unapređivanje zaštite od požara, na osnovu prijedloga, analiza i mišljenja odgovorne osobe za zaštitu od požara, kao i zapisnika o izvršenim ispitivanjima sredstava, opreme, instalacija i uređaja;
- osigurati provođenje osposobljavanja radnika iz oblasti zaštite od požara;
- poduzeti mjere da se nedostaci koji mogu utjecati na sigurnost zaštite od požara, a utvrđeni su pregledom ili prijavljeni od strane odgovorne osobe za zaštitu od požara, odmah otklone;
- udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara;
- osigurati i poduzeti mjere da se neispravna odnosno upotrebljena sredstva ili oprema u gašenju požara odmah dovedu u ispravno stanje odnosno zamijene novim;
- nakon završenog gašenja požara po potrebi, a u dogovoru s odgovornim osobama i rukovoditeljem vatrogasne postrojbe koja je gasila požar na mjestu požara osigurati dežurstvo;

- osigurati provođenje istražnih radnji u svezi s nastajanjem požara.

2. Obveze odgovorne osobe za zaštitu od požara

Članak 29.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara obvezna je u provedbi mjera zaštite od požara osim poslova utvrđenih čl. 11 Pravilnika poduzimati i slijedeće:

- provoditi i nadzirati provođenje propisanih mjera zaštite od požara;
- vršiti upoznavanje novog radnika sa opasnostima od požara na njegovom radnom mjestu sukladno članku 13. ovog Pravilnika;
- mora znati raspored sve opreme za zaštitu od požara i voditi brigu o njezinoj vizuelnoj ispravnosti;
- poduzeti mjere da se nedostaci koji mogu utjecati na sigurnost zaštite od požara, a utvrđeni su pregledom ili prijavljeni od strane odgovorne osobe za zaštitu od požara, odmah uklone;
- udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara;
- izvijestiti ravnatelja o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara;
- osigurati i poduzeti mjere da se neispravna odnosno upotrebljena sredstva ili oprema u gašenju požara odmah dovedu u ispravno stanje odnosno zamijene novim;
- voditi brigu da je uvijek osiguran nesmetan pristup vatrogasnoj opremi i sredstvima za gašenje požara i da su slobodi putovi za evakuaciju;
- voditi brigu da na radnim mjestima, gdje postoje opasnosti za nastanak i širenje požara rade radnici koji su stručno osposobljeni za takve poslove i koji su osposobljeni iz područja zaštite od požara (rukovanje uređajima za zagrijavanje, plinom i sl.);
- nakon završetka rada, prije odlaska iz radnih porostora provjeriti da li su poduzete potrebne mjere zaštite od požara
- prekinuti rad na radnom mjestu ili tehnološkom procesu, sredstvu rada i u radnoj okolini ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi i radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara.
- nakon završenog gašenja požara po potrebi, a u dogovoru s odgovornim osobama i rukovoditeljem vatrogasne postrojbe koja je gasila požar na mjestu požara osigurati dežurstvo;
- osigurati provođenje istražnih radnji u svezi s nastajanjem požara;

3. Obveze i odgovornosti radnika

Članak 30.

U svezi s provođenjem zaštite od požara radnici u prostorima Muzeja imaju obveze:

- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu, kao i svladati program osposobljavanja za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom;
- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i radnom prostoru;
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima;
- svaki uočeni kvar ili neispravnost na uređajima, instalacijama i drugim sredstvima koji bi mogli biti uzrokom nastanka požara odmah prijaviti odgovornoj osobi za zaštitu od požara, odnosno ravnatelju;
- držati se oznaka, upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru;

- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne, otrovne i sl.), spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim prostorima;
- brinuti se da pristup radnom mjestu bude slobodan i moguć kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile posljedice;
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema oznakama upozorenja i znakovima ovješanim i naljepljenim za njihovu uporabu;
- ne odlagati nikakve predmete na putovima za evakuaciju i pred izlazima;
- aktivno sudjelovati u gašenju požara.

4. Odgovornost zbog neprimjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara

Članak 31.

Za neosiguravanje financijskih sredstava za provođenje Zakonom i podzakonskim aktima propisanih i naređenih te ovim Pravilnikom utvrđenih mjera zaštite od požara i eksplozije odgovoran je ravnatelj Muzeja.

Radnici su odgovorni za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, a na kojima nisu poduzete Zakonom, podzakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara.

U provođenju postupka zbog povreda obveza ocjenjuje se na koji način se provode mjere zaštite od požara u objektu ili dijelu tehnološkog procesa za koji je radnik zadužen.

Članak 32.

Postupak i izricanje mjera zbog povrede obveza iz područja zaštite od požara i eksplozija provodi se sukladno odredbama Zakona o radu, odnosno Pravilnika o radu Muzeja.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara
- nemarno ili nesavjesno obavljati obveze u svezi sa zaštitom od požara ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta
- neprijaviti odgovornoj osobi za zaštitu od požara pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije
- nemarno i nesavjesno ponašati se prema opremi i sredstvima za gašenje požara
- odbiti rad duži od punog radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtjeva
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- neovlašteno diranje, premještanje i korištenje vatrogasnog aparata, kao i ostale opreme i sredstava za gašenje
- ne sudjelovati u gašenju i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po život i zdravlje radnika i/ili imovinu
- nemarno ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakših posljedica po radnike i/ili imovinu
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu
- neopravdano odbiti izvršiti pojedine odluke, instrukcije i naputke iz zaštite od požara koje je donio neposredni rukovoditelj, odnosno ravnatelj, a zbog čega je došlo do požara i/ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika i/ili imovine
- neprijaviti odgovornoj osobi za zaštitu od požara pojavu (kvar i sl) koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije, ako je time nastala lakša posljedica po život i zdravlje radnika i/ili imovine

- nedržati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku ako je time učinjena lakša posljedica po život i zdravlje radnika i/ili imovine
- odbiti rad duži od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica po život i zdravlje radnika i/ili imovine

VI. OBVEZE RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 33.

Svaki radnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužan je ukloniti opasnost odnosno početi gasiti požar prema svojem znanju i mogućnostima, a uz korištenje odgovarajućih sredstava, ako to može bez opasnosti za sebe ili druge osobe.

Ako to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike, kao i:

- **DUZS** tel. 112
- **vatrogasnu postrojbu** tel. 193
- **policiju** tel. 192

Prilikom dojave o nastalom požaru radnik daje sljedeće podatke:

- ime i prezime i broj telefona sa kojeg se javlja,
- mjesto (lokacija) požara i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe,
- da li je požar u građevini ili na otvorenom prostoru,
- vrsta materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, guma i sl.),
- da li u požaru ima ozlijeđenih.

U oba slučaja radnik obavještava i odgovornu osobu za zaštitu od požara.

Članak 34.

Do dolaska vatrogasaca svi radnici dužni su poduzeti sve mjere za gašenje požara i pri tome se koristiti primjerenim raspoloživim sredstvima vodeći računa da se gašenjem ne prouzroči nepotrebna materijalna šteta.

Članak 35.

Prije napuštanja prostorija građevine i početka gašenja požara svaki radnik na svom radnom mjestu mora:

- spašavati i evakuirati eventualno ugrožene osobe
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz prostora i objekata, a posjetitelje izvesti izvan objekta na sigurno mjesto;
- isključiti električnu struju;
- iznijeti na sigurno mjesto ako je moguće, boce s plinom, posude sa zapaljivim tekućinama i sl;
- zatvoriti dovode goriva do potrošača (lož ulje, plin).

Članak 36.

Ravnatelj, odnosno odgovorna osoba za zaštitu od požara čim saznaju za požar, utvrđuju koje se sve mjere moraju poduzeti glede upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije i spašavanje, traženja pomoći u spašavanju osoba i sl.

Također preuzimaju vođenje akcije gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe.

Kao voditelj akcije gašenja požara dužni su osigurati da se na mjesto požara donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje te druga oprema koja se može koristiti za gašenje požara.

Prilikom akcije gašenja na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj radnika.

Članak 37.

Nakon završetka akcije gašenja požara ravnatelj i odgovorna osoba za zaštitu od požara zajedno sa voditeljem akcije gašenja dužni su:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprječavanja ponovnog požara;
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do kraja dana, ako je požar ugašen tijekom noći;
- dežurnom radniku tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

VII. DRUGE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 38.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u objektima i prostorima u Muzeju provode se i slijedeće mjere zaštite od požara:

1. Građevinske mjere zaštite;
2. Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima;
3. Mjere zaštite od požara pri držanju, skladištenju i uporabi zapaljivih tekućina
4. Ostale mjere zaštite
 - 4.1. Općenito
 - 4.2. Organizacijske mjere zaštite od požara

1. Građevinske mjere zaštite

Članak 39.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se od provođenja tih mjera prilikom adaptacije, rekonstrukcije ili gradnje nove građevine odnosno dijela građevine i od održavanja postojećeg stanja građevine i njenih dijelova u cilju sprečavanja nastajanja i širenja požara pa je u tom slučaju potrebno:

- osigurati slobodan nesmetani prolaz na hodnicima, stubištima i drugim evakuacijskim putovima, vodeći računa da nagazna površina na tim putovima nema mehaničkih oštećenja i neravnina;
- na putovima za izlaženje ne smiju se nalaziti predmeti koji pospješuju širenju požara (primjerice goriva ambalaža, dijelovi namještaja, gorive zavjese i sl), stvari koje bi mogle ometati izlaz osobama (primjerice aparati različitih namjena, garderobni ormari, pričuvni dijelovi, uskladištena roba i sl), niti ogledala koja bi mogli zbuniti osobe u slučaju evakuacije.
- podne obloge tepisi (tepisoni) i zavjese u prostorijama i na evakuacijskim putovima moraju biti izrađeni od samogasivog materijala (posjedovanje atesta o samogasivosti) i dobro pričvršćeni na podlogu. Oštećeni dijelovi na njima ne smiju se krpati. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti izmijeniti;
- izlazi i izlazni putovi namijenjeni za evakuaciju moraju biti vidljivo označeni natpisom i strelicom (standardni simboli) tako da su vidljivi i danju i noću, odnosno moraju biti osvijetljeni pouzdanim izvorom svjetlosti;
- putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da vode izravno na otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od objekta, te brzo i sigurno napuštanje prostora;
- rukohvati i ograde na stepeništu trebaju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine;
- sva vrata na putu evakuacije moraju se otvarati u smjeru izlaženja (evakuacije) a na vratima se ne smiju mjenjati smjer otvaranja niti se ista smiju privremeno ili stalno ukloniti;

- svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako dati otvarati i zatvarati s poda (ventus uređaji sl.);
- pregradni zidovi između prostorija odnosno postrojenja ne smiju biti od gorivog materijala;
- zidovi na požarnim sektorima i izlazima, te izlaznim putovima, ne smiju biti oštećeni (pukotine) i trebaju imati negorive obloge bez obzira da li su nosivi ili pregradni;
- na zidove i stropove na evakuacijskim putovima ne smiju se radi dekoracije stavljati gorive obloge, niti izrađivati spuštene stropovi s gorivim oblogama;
- osvjetljenje hodnika i putova za evakuaciju mora biti u slučaju nestanka struje osigurano pouzdanim izvorom svjetlosti (sigurnosna rasvjeta);
- u cilju sprječavanja širenja i prenošenja požara s jedne građevine na drugu, te radi osiguranja mogućnosti intervencije u slučaju požara mora se osigurati slobodan prostor oko njih. Na tom prostoru ne smije se skladištiti, privremeno odlagati različite predmete ili uređaje, parkirati i sl.;
- pristupne ceste i požarne putove održavati glede sposobnosti za promet vozilima vodeći računa da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prekop) dok nije osiguran drugi pristup do građevine (zaobilaznica, premoštenje preko prekopa i sl.) da nisu zakrčeni vozilima te da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima;
- omogućiti uvijek slobodan i siguran pristup svim vanjskim (nadzemnim i podzemnim) i unutarnjim hidrantima.

2. Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 40.

Kod provođenja ove mjere zaštite od požara potrebno je provoditi sljedeće:

- objekti osim opće rasvjete moraju imati izvedenu i sigurnosnu rasvjetu, koja mora udovoljavati propisanim zahtjevima za sigurnosne električne sustave. Sigurnosna rasvjeta sastoji se od pomoćne i panik rasvjete;
- sigurnosna rasvjeta mora se pregledavati najmanje jedan puta godišnje i to obavezno neposredno prije jesenskog otvaranja objekata i o tome voditi evidenciju
- u glavnom razvodnom ormaru kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima i dovoljan broj rastalnih osigurača;
- za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) moraju na mjestima izvan zone opasnosti od požara i eksplozije biti izvedene sklopke (tipkala);
- zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne osigurače, kao i postavljati provizorne električne instalacije;
- ispod svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač odnosno sklopka;
- izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima može obavljati samo kućni majstor, odnosno zaduženi električar;
- prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama, a ključevi se moraju nalaziti kod kućnog majstora, odnosno odgajatelja 1-voditelja objekta;
- na sklopkama za isključenje moraju biti jasno označeni položaji isključeno - uključeno, time da taj položaj označava i signalizira žaruljica;
- rasvjetna tijela moraju biti opskrbljena propisanom zaštitnom armaturom;
- u prostorijama gdje se koriste termoakumulacione peći, iste moraju biti na izvor napajanja spojene tzv. "fiksni priključkom";
- električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara;

- u svim prostorijama (radionice, skladišta i sl.) sa zapaljivim i lako zapaljivim krutim tvarima mora se izvesti vodonepropusna elektro instalacija, ako drugim propisom nije propisan veći stupanj zaštite, odnosno izvođenje električne instalacije u "S" izvedbi.
- električne instalacije i uređaje održavati i ispitivati sukladno važećim normama i odredbama propisa za određene elektro uređaje i instalacije. O svakom obavljenom pregledu i ipitivanju električnih instalacija i uređaja ispitivač je dužan sastaviti zapisnik iz kojeg mora biti vidljivo da li su instalacije i uređaji ispravni, odnosno, koji su nedostaci utvrđeni i što se treba učiniti da se isti otklone.

3. Mjere zaštite od požara pri držanju, skladištenju i uporabi zapaljivih tekućina

Članak 41.

Držanje, skladištenje i uporaba zapaljivih tekućina mora se provoditi tako da postoji opasnost od nastanka požara te je u tu svrhu potrebno provoditi:

- nedopustivo je držanje zapaljivih tekućina u prostorima:
 - u prolazima i prilazima za pješake i vozila
 - na stubištima
 - u hodnicima i predvorjima
 - u krovnim prostorima
- hermetički zatvorene posude sa zapaljivim tekućinama I i II skupine mogu se držati u radionicama u posebno za to izrađenim kovinskim ormarima, s tim da ukupna količina zapaljivih tekućina u tim posudama ne smije biti veća od 200 litara.
- za skladištenje i rukovanje s opasnim tvarima potrebno je provoditi mjere utvrđene sigurnosnim listovima pojedinih proizvoda:

4. Ostale mjere zaštite

4.1. Općenito

Članak 42.

U svezi poduzimanja ovih mjera zaštite od požara mora se provoditi:

- u prostorima i objektima iz članka 1. Pravilnika ne smiju se upotrebljavati električna kuhala, električne grijalice sa otvorenim grijačima, kaloriferi i drugi slični aparati i grijaća tijela, osim u za to posebno pripremljenim prostorijama, te uz prethodno pribavljen pristanak odgovorne osobe za zaštitu od požara;
- zabranjeno je korištenje peći na plin, tekuće i kruto gorivo ako nisu propisno spojene na dimovodni kanal.
- svi izlazni putovi i vrata na izlaznim putovima moraju biti označeni odgovarajućim oznakama sukladno normi HRN ISO 6309.
- zabranjeno je pušenje u svim prostorijama i prostorima Muzeja
- zabranjeno je odbacivati opuške cigareta ili šibica osim u pepeljare odnosno u za to osigurane posude;
- zabranjeno je istresanje pepeljara u koš za smeće
- zabranjen je rad sa zapaljivim tekućinama osim na mjestima i na način koji nije suprotan propisima o postupanju s tim tvarima, o čemu odobrenje izdaje odgovorna osoba za zaštitu od požara;
- zabranjeno je bacanje zapaljivih i masnih tekućina u kanalizacijsku mrežu;
- istrošene materijale: plastičnu i kartonsku i drugu zapaljivu ambalažu i druge otpatke svakodnevno treba iznijeti iz prostorija i odložiti na za to određeno mjesto.
- zabranjeno je upotrebljavati motorni benzin, a naročito etilizirani benzin, za odmašćivanje, pranje i čišćenje predmeta;

- rad s otvorenim plamenom (aparati za zavarivanje, rezanje i lemljenje) može se obavljati u prostorijama i prostorima tek nakon pismenog odobrenja osobe odgovorne za zaštitu od požara i naređenih mjera koje se moraju poduzeti prije toga;
- u motorna vozila moraju biti postavljeni vatrogasni aparati:
 - u osobni automobil tip S-1 1 kom
 - u kombi vozila za više od 5 osoba tip S-2 1 kom

4.2. Organizacijske mjere zaštite od požara

Članak 43.

U svezi ovih mjera zaštite od požara mora se provoditi:

- osposobljavanje svih radnika stalno ili povremeno (na određeno vrijeme) zaposlenih po programu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom;
- vježbu evakuacije i vježbu uporabe sredstava za gašenje mora se obaviti jednom u dvije godine i o tome voditi evidenciju;
- zaposlenom osoblju u svakom trenutku moraju biti dostupne prostorije u kojima se nalaze: glavna sklopka napajanja el. energijom, uređaji za isključenje sustava ventilacije, ventil za distribuciju vode, ventili za brzo zatvaranje dovoda plina/tekućeg goriva.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 44.

Ako su neke odredbe ovog Pravilnika nedorečene u odnosu na odredbe zakona i drugih propisa koji reguliraju područje zaštite od požara, neposredno će se primjenjivati odredbe zakona i tih propisa.

Članak 45.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti od požara od 31. 8. 1999. godine.

Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Muzeja.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način i po postupku koji je predviđen za njegovo donošenje.

Broj: 35/04-00-16

Rijeka, 13. lipnja 2016. godine

Predsjednik Upravnog vijeća
Igor Eškinja

Utvrđuje se da je Pravilnik objavljen na oglasnoj ploči Muzeja dana 13. lipnja 2016. godine te je stupio na snagu dana 21. lipnja 2016. godine.

Ravnatelj
Slaven Tolj

**PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA ZAPOSLENIKA ZA PROVEDBU PREVENTIVNIH
MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, GAŠENJA POŽARA I SPAŠAVANJE LJUDI I IMOVINE
UGROŽENIH POŽAROM**

TEORIJSKI DIO

- 1. Osnovni pojmovi o gorenju i gašenju (1 sat)**
 - Osnovni pojmovi o gorenju;
 - Uvjeti potrebni za nastanak gorenja (goriva tvar, kisik i temperatura paljenja);
 - Požar i eksplozija;
 - Produkti gorenja;
 - Osnove gašenja;
 - Mjere zaštite pri gašenju požara.

- 2. Sredstva za gašenje prema klasi požara (1 sat)**
 - Voda;
 - Pjena;
 - Prah;
 - CO₂;
 - Halon;
 - Priručna sredstva.

- 3. Požarne opasnosti i mjere zaštite od požara (2 sata)**
 - Uzroci nastanka požara;
 - Uvjeti za širenje požara;
 - Mjere zaštite od požara;
 - Evakuacija.

- 4. Oprema i sprave za gašenje požara (1 sat)**
 - Aparati za početno gašenje požara;
 - Hidranti i oprema za gašenje vodom.

- 5. Obrazovni film (1 sat)**

PRAKTIČNI DIO

- 1. Gašenje vodom iz hidrantske mreže (1 sat)**
- 2. Gašenje ručnim aparatima za gašenje požara (1 sat)**

RASPORED RUČNIH VATROGASNIH APARATA

Građevina (prostor)	Prostorija	Klasa požara (A, B, C, D)	Požarno opterećenje (GJ/m ²)	Površina prostorije (m ²)	Broj vatrogasnih aparata po vrstama		

Voditelj upisnika _____

PLAN I PROGRAM REDOVITIH PREGLEDA RUČNIH VATROGASNIH APARATA

Prostorija i/ili prostor smještaja aparata, vrste aparata i rok pregleda						Činjenice koje se utvrđuju redovitim pregledom					
Prostorija (prostor)	Vrsta aparata	Tvornički broj i god. proizvodnje	Datum pregleda	Pregled izvršio	Uočljivost i dostupnost aparata	Opće stanje aparata	Kompletnost aparata	Stanje plombe zatvarača (odnosno ventila)			

Voditelj upisnika _____

UPISNIK PERIODIČNOG PREGLEDA VATROGASNIH APARATA

Prostorija i/ili prostor smještaja aparata	Vrsta aparata	Tvornički broj	Datum pregleda	Pregled izvršio	Zamjenjeni dijelovi aparata i/ili drugi zahvati na aparatu

Voditelj upisnika _____

UPISNIK KONTROLNOG PREGLEDA VATROGASNIH APARATA

Prostorija i/ili prostor smještaja aparata	Vrsta aparata	Tvornički broj	Godina proizvodnje	Datum pregleda	Pregled izvršio	Primjedbe

Voditelj upisnika _____

UPISNIK ISPITIVANJA FUNKCIONALNOSTI SUSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA
unutarnja hidrantska mreža

Vrsta sustava	Prostorija i/ili prostor koji se štiti	Datum prethodnog ispitivanja	Datum ispitivanja	Primjedbe

Voditelj upisnika _____

UPISNIK ISPITIVANJA FUNKCIONALNOSTI PANIK RASVJETE

Prostorija i/ili prostor gdje su postavljene panik lampe	Broj panik lampi	Tko je provjeru izvršio i kada	Ocjena ispravnosti	Primjedbe

Voditelj upisnika _____

UPISNIK ISPITIVANJA FUNKCIONALNOSTI TIPKALA ZA DALJINSKO ISKLJUČIVANJE STRUJE

Prostorija i/ili prostor gdje je tipkalo postavljeno	Što tipkalo iskapča	Tko je provjeru izvršio i kada	Ocjena ispravnosti	Primjedbe

Voditelj upisnika _____

